

HET ORAKEL

Musicale kerstspel
Een zoektocht door de menselijke geest

door

MAARTEN FOEKEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET ORAKEL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MAARTEN FOEKEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1997 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

SCENE 1:

Inleiding op het verhaal, door een drietal personen. Zie de Gouden ezel. Raamvertellingconstructie.

SCENE 2:

Optreden van geïrriteerde Venus met haar gevolg over het verschijnen van het aanbeden mensenkind. (motief: wie is de schoonste in het land)

SCENE 3:

Presentatie van het gezin, pa, ma, drie zusters en twee zwagers. Probleem in feite helder maken. Hoe moet het nu eigenlijk met Psyche. Komt ze nog aan de man?

SCENE 4:

Psyche te midden van het volk, dat haar aanbidt, maar dat haar probleem niet kan/wil oplossen.

SCENE 5:

Vader vertrekt naar het orakel. Toekomstvoorspelling. Psyche wordt afgevoerd volgens voorspelling.

SCENE 6:

Ontmoeting Psyche en onzichtbare echtgenoot.

SCENE 7:

De jaloezie van de twee zusters. Het verraad: Psyche ziet haar echtgenoot. Psyche op zwerftocht. Het voorspelde noodlot heeft toegeslagen.

SCENE 8:

Venus hoort het met genoeg allemaal aan. De twee zusters krijgen hun verdiende loon.

SCENE 9:

Pogingen van Psyche om boete te doen en vergeving te krijgen. Hardvochtig optreden van Venus. Twee opdrachten, die lukken. Mieren en zaden. Wolven en diamant.

SCENE 10:

Reis van Psyche naar de onderwereld. Derde opdracht. Doos met eeuwige schoonheid voor Venus ophalen. Onderwereldfiguren. Opdracht mislukt. Eeuwige slaap. Motief doornroosje.

SCENE 11:

Amor bepleit voor Psyche eindelijk vergeving bij Venus en al die andere goden als Zeus. (vader van Venus) Dat lukt. Hij kan haar halen. Bruiloftsfeer in het hemelrijk. Afsluiting van de raamvertelling over de betekenis van het stuk door de drie personen. Slotlied over de menselijke geest (alle facetten, die in het stuk aan de orde komen, denk aan de emoties, hartstocht, liefde, verraad, nieuwsgierigheid, trouw, jaloezie) Tekst, zoals vermeld in het booklet van de cd.

DECOR:

Het stuk is geschreven en dus uit te voeren in een zaal zonder coulissen. Alle, beperkte, wisselingen kunnen snel in het donker worden uitgevoerd. Alle decors kunnen vrij sober worden uitgevoerd. Decorstukken zo maken, dat ze soms alleen maar omgekeerd hoeven te worden. Wel grote vormen (ca. 2 meter) hanteren, zodat spelers er in en of achter weg kunnen.

Bij de uitgever is een vocale cd te verkrijgen.

LIEDJES

LIED 1: NOOIT DE TIJD

Een motief, dat steeds weer terugkeert in allerlei sprookjes is dat van de heks, oude vrouw of stiefmoeder en het mooie meisje. Nu gaat het om Venus, dochter van de godheid Zeus en zelf godin, de allermooiste vrouw, die een mens zich kan voorstellen. Totdat er een mensenkind verschijnt, dat de schoonheid van Venus doet verbleken. Venus is razend, dat de mensen zich van haar afwenden. Ze beschouwen nu het meisje Psyche als het mooiste, dat de mensheid ooit is overkomen. Venus stuurt haar zoon Amor er op uit, om poolshoogte nemen en Psyche de lelijkste man te bezorgen, die ooit het daglicht heeft aanschouwd.

LIED 2: WRAAK, WROK EN SCHOONHEID

In het dorp, waar het meisje woont, maakt men zich wel zorgen om haar. Ze is zo mooi, dat geen man het waagt maar in haar buurt te komen of iets met haar te beginnen. Dat heeft ze zelf ook in de gaten. Daardoor voelt zij zich erg eenzaam. Ze vraagt zich af, of voor haar een normaal leven wel mogelijk zal zijn. Is schoonheid een last? Zal ze ooit bemind worden?

LIED 3: DONKERE WOUDEN

Naarmate de tijd verstrijkt en het meisje nog steeds geen man heeft, begint men zich af te vragen wat er van haar terecht moet komen. Haar vader overweegt naar het Orakel te gaan. Hij wil horen, wat de toekomst zal brengen. Maar ook de beide zussen van Psyche beginnen haar te bestoken met nare opmerkingen. Het volk vraagt zich af of dat raadplegen van het orakel nu wel zo'n goed idee is. Niet iedereen hoeft toch hetzelfde te zijn? Laat dat meisje toch met rust.

LIED 4: WIE EN WAAROM?

De vader is toch naar het Orakel vertrokken. Daar aangekomen probeert hij het Orakel te laten zeggen, wat hij moet doen of waar hij op kan rekenen. Zoals het een Orakel betaamt is de boodschap voor velerlei uitleg vatbaar. In elk geval moet hij zijn dochter naar een ver verwijderd kasteel laten vertrekken. De vader is radeloos. Nu zal hij zijn dochter ook nog definitief kwijtraken. Vertwijfeld keert hij terug naar zijn gezin.

LIED 5: VRAAG MIJ NIET TE VEEL

De vader is teruggekeerd met de boodschap van het Orakel. In het gezin is men daardoor nogal teneergeslagen, maar wordt het lot aanvaard. Het afscheid is ineens en nu nabij. Ook het volk berust in het besluit, dat Psyche zal vertrekken. Overigens is men blij zelf niet zo'n dochter te hebben. Wat een problemen geeft dat! Het is echt wel jammer van zo'n meisje.

LIED 6: ZO MOOI ALS VENUS

Psyche komt na een lange reis uiteindelijk bij het kasteel. Daar werd al naar haar uitgekeken. Ze wordt aan alle kanten verzorgd om er goed uit te zien. Ze zal hier eindelijk haar toekomstige echtgenoot ontmoeten. Als Amor, de god van de liefde, haar ziet, want het is zijn kasteel, raakt hij op slag verliefd. Hij vergeet de opdracht van zijn moeder om haar de lelijkste man van de mensheid te bezorgen. Dit meisje is de vrouw waar hij zelf naar zocht. Afgezien van het masker, dat Amor draagt, ziet Psyche het met deze man ook wel zitten. Het had allemaal kennelijk veel erger gekund.

LIED 7: BASTA

Na verloop van tijd raakt bekend, dat Psyche het op haar ver verwijderde kasteel goed naar haar zin heeft. De beide zussen, die het met een stelletje vrij duffe echtgenoten moeten stellen, worden jaloers. Ze besluiten om Psyche maar eens te gaan opzoeken, ook al kost het veel moeite om haar te vinden. Psyche, intussen, heeft al vaker de wens uitgesproken om haar familie weer eens te zien. Maar Amor, nog steeds voor haar een onbekende, houdt dat tegen. Die ziet daar een naderend onheil in, maar geeft uiteindelijk toe. De zussen komen op bezoek en weten uiteindelijk Psyche zo onzeker te maken over de werkelijke aard van haar echtgenoot, dat zij in zijn slaap het masker af doet. Ze ziet dan, hoe mooi hij werkelijk is. Amor wordt wakker en ontsteekt in grote woede. Hij zal beide zusters vreselijk straffen en Psyche definitief verlaten. Psyche is radeloos, maar wil het verlies van Amor toch niet accepteren. Ze gaat hem zoeken.

LIED 8: OPNIEUW ALLEEN

Psyche laat het er niet bij zitten. Ze neemt haar lot in eigen handen. Ze komt op haar zoektocht terecht in het paleis van Venus. Deze besluit haar flink te pakken te nemen. Natuurlijk is ze van alles op de hoogte. Psyche, van haar kant, wil dat de moeder van Amor haar zal vergeven. Venus wil echter beslist van haar af. Ze verzint allerlei opdrachten. Als Psyche die uitvoert, zal ze er nog eens over nadenken. Het uitvoeren van de opdrachten is of totaal onmogelijk of levensgevaarlijk. Met hulp van allerlei dieren slaagt Psyche er toch in om de opdrachten met succes uit te voeren. Het vinden van de grote edelsteen gaat met hulp van Argus, het dier met de scherpe blik.

LIED 9: ARGUS

Het is voor Venus steeds niet goed genoeg. Steeds verzint ze weer andere opdrachten. Dan wordt Psyche gestuurd naar een land, waar geen mens ooit van terugkeerde. Ze moet daar een kistje gaan halen. Daarin bevindt zich de zalf voor eeuwige schoonheid. Psyche weet, dat het einde nabij is. Toch slaagt ze erin om de fee Byrrhaena te bereiken en het kistje in ontvangst te nemen met de strengste instructie, dat het alleen voor Venus bestemd is. Maar dan aarzelt Psyche. Waarom zou ze het kistje meteen naar Venus brengen. Zou ze zelf niet wat van die zalf kunnen gebruiken? Kan ze daarmee Amor nog op andere gedachten brengen? Als ze het kistje openmaakt, valt ze ter plekke neer. Het kistje bevat geen zalf, maar de eeuwige slaap.

LIED 10: WAT HEB JE GEDAAN?

In het paleis van Zeus heeft men de verrichtingen van Psyche met de nodige zorg gevolgd. Maar de goden zijn het wel over eens, dat ze wel erg haar best heeft gedaan. Zeus spreekt Amor en zijn dochter Venus bestraffend toe. Nu is het wel genoeg geweest. Dat beamen alle goden. Amor heeft allang spijt van zijn strengheid en mag Psyche gaan halen om haar voor eeuwig in zijn armen te sluiten. Zo wordt Psyche uiteindelijk onsterfelijk, net als de menselijke geest. Zolang we elkaar maar verhalen blijven vertellen en die aan elkaar doorgeven, verhalen met een boodschap, een gedachte, een wens voor de toekomst.

LIED 11: HARTSTOCHT

ROLVERDELING MUSICAL HET ORAKEL

Nr	Rol	scene: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1.	ezel Lucius	1-11
2.	oude vrouw	1-11
3.	meisje Astra	1-11
4.	Venus	2-8-9-11
5.1	Juno	2-8-9-11
6.2	Ceres	2-8-9-11
7.3	Photis	2-8-9-11
8.4	Aurora	2-8-9-11
9.	Amor	2-6-7-11
10.	Creon	3-5
11.	Medea	3-5
12.	Panthia	1-3-5-7
13.	Meroe	2-3-5-7
14.	Psyche	3-4-5-6-7-9-10-11
15.	Aristomenes	1-3-5
16.	Demeas	2-3-5
17.	Volk	1-4-5
19.	Volk	3-4-5
20.	Volk	4-4-5
21.	Volk	5-4-5
22.	Volk	6-4-5
23.	Volk	7-4-5
24.	Volk	8-4-5
25.	Volk	9-4-5
26.	Volk	10-4-5
27.	Volk	11-4-5
28.	Volk	12-4-5
29.	Orakel	5-8
30.	Mier	1-9
31.	Mier	2-9
32.	Mier	3-9
33.	Mier	4-9
34.	Mier	6-9
35.	Wolf	1-9
36.	Wolf	2-9
37.	Wolf	3-9
38.	Wolf	4-9
39.	Arend Argus	9

40.	Fee Byrrhena	10
41.	Elfje	1-10
42.	Elfje	2-10
43.	Elfje	3-10
44.	Elfje	4-10
45.	Kobold	1-10
46.	Kobold	2-10
47.	Kobold	3-10
48.	Zeus	11
49.	Gevolg	1-11
50.	Gevolg	2-11
51.	Gevolg	3-11
52.	Gevolg	4-11
53.	Rover Milo	1
54.	Rover Clytio	1
55.	Rover Alcinus	1
56.	Bediende	1-6-7
57.	Bediende	2-6-7
58.	Bediende	3-6-7
59.	Bediende	4-6-7

Kort muzikaal overzicht tijdens binnenkomen van de bezoekers..
Licht in de zaal uit, licht op de muziekgroep. Na de muziek, licht uit.
Spot op het toneel gaat dan aan. Openingslied.

MUZIEK 1. NOOIT DE TIJD (duet)

O, mensen, wat zijn we toch onzeker,
hoe zal het verder met ons kunnen gaan
steeds zoeken we geloof, steun en vertrouwen
in de sterren bij orakels en bedriegers
in goden, die het zeker weten
wat wij hebben te doen of te laten
het leven in onzekerheid
maar daarvoor hebben toch nooit de tijd.

Refrein:

O, laat emoties het denken toch begeleiden
zo kan ik zoeken
zo heb ik kracht genoeg
om voor mijzelf met hartstocht te strijden

O, mensen, wat zijn we toch onzeker,
vanzelf zal het zeker toch niet gaan
altijd zoeken naar of leunen op een ander
dat beheerst ons hele leven
wat zijn we daaraan gebonden
wat staan we voortdurend onder druk
vertrouwen in onszelf is te moeilijk
maar daarvoor hebben we toch nooit de tijd

Refrein:

O, mensen, wat voelen we ons soms dom,
maar hebben we dan niet onze emoties
die ons zichtbaar kunnen helpen
die leveren ons zoveel kracht
om meer te zien en andere wegen te zoeken
om onze werkelijke doelen te bereiken
zie toch hoe die emoties ons mens maken
maar daarvoor hebben we zeker nooit de tijd

Refrein:

(na de muziek spot uit)

SCENE 1

Een drietal personages vervullen de rol van het raam rond deze vertelling.

Decor 1: Midden soort gevangenis/grot/hol. Rechts het “paleis” van Venus. Links het huis van Psyche. Middenstuk van het decor is matig verlicht. Aanwezig zijn al de oude vrouw en de gouden ezel. Min of meer slapend. Van links komt dan wat gegil en gekrijs. Meisje (*verzet zich hevig*) wordt opgebracht door drie struikrovers, richting grot.

Rover 1: Wees maar niet bang voor je eer en je leven, want we zullen je echt niets doen.

Rover 2: Heb maar even een tijdje geduld. Dan kan je bijdragen aan onze winst. Je ouders zullen vast wel wat voor je willen betalen.

Rover 3: Je begrijpt het toch wel, de bittere armoede drijft ons er gewoon toe om zo nu en dan eens zo iemand als jij te grijpen.

Rover 2: Ja, en dan vooral iemand met hele rijke en bange ouders.

Rover 1: Ze krijgen je heus wel terug en wij het geld.

Rover 2: Zo is het; en iedereen weer gelukkig.

Rover 3: Hier is een fijn plekje waar je een tijdje onzichtbaar kan blijven.

Rover 1: Onze moeder is heel goed in verzorgen. (*meisje blijft intussen maar gillen (Help, help, ik wil niet, enz.)*)

Oude vrouw (*intussen wakker geworden*): Zo jongens, en wat hebben jullie nu weer meegebracht? Is dat nu wel zo geschikt, zo’n blèrend schaap.

Rover 3: Moeder, het is het enige van enige waarde, wat we zo snel konden vinden.

Rover 2: Ze heeft anders wel hele rijke ouders, dus als ze al betalen, dan zitten we voorlopig weer een tijdje goed.

Rover 1: Zeur verder nu maar niet, houd dat kind nu maar eens een tijdje goed in de gaten, dan stappen wij eens op die ouwelui af.

Rover 2: Hopelijk zijn we snel weer terug en van haar verlost, het schaap. (*rovers weer af naar links*)

Oude vrouw: Kom kind, er zijn ergere dingen in het leven.

Ezel: Maar vertel eens, hoe kom je nu hier verzeild, behalve dat je door haar zonen hier bent gebracht?

Meisje (*nog wat jammerend*): O, ik ongelukkige, beroofd van huis en haard, van zoveel slaven, van geliefde bedienden, van hooggeëerde ouders, ik, de prooi van een rampzalige roof, tot koopwaar geworden en hier in dit hol opgesloten, hoe kan ik nu te midden van die vreselijke rovers ophouden met huilen of zelfs maar in leven blijven?

Oude vrouw: Zeg, doe eens een beetje rustig.

Ezel: Ja, vertel eens op je gemak, hoe het zo gekomen is. De tijd verstrijkt daardoor ook en dan hoef je misschien niet eens zolang meer te wachten

Meisje (*nog wat snotterend*): Heb medelijden met mij, o, oude vrouw... Zie toch de tragedie, waar ik onder te lijden heb... In onze stad woont een schone jongeling en hij was al alle voorbereidingen aan het treffen voor ons huwelijk en ik was thuis met mijn moeder, toen... ineens... (*huilend*)... die vreselijke rovers bij ons binnen kwamen en van alles begonnen te stelen. Mijn moeder en ik probeerden door gillen de bedienden te waarschuwen, maar die werden door die bandieten in elkaar geslagen.... En toen hebben zij in plaats van de spullen... mij meegenomen... mijn moeder viel nog flauw... O, wat een ramp... (*begint weer te janken*)

Oude vrouw: Ik vind het allemaal nog wel meevallen!

Meisje: Meevallen? Meevallen?! (*krijst*) O, ik arme... in wat voor een vreselijke omgeving ben ik hier en zal ik hier ooit nog weggkomen?...

Ezel: Juist ja, mij lijkt het ook nu echt niet zo'n groot drama. Weet je aankomende echtgenoot er van, denk je?

Meisje: O, mijn geliefde, ik weet zeker, dat hij zich van kant gemaakt heeft om deze ellende niet verder te hoeven meemaken...

Oude vrouw: Dus daar heb je ook al niets meer aan.

Meisje (*stuift op*): U.... u... heeft nog niet...

Oude vrouw: Nou, zeg het maar... (*meisje zwijgt*) Kind, laten we er maar het beste van maken. Hier, drink wat (*geeft een beker*) en eet wat. (*geeft een stuk brood. Meisje kijkt nog wat argwanend, maar neemt het toch aan*)

Ezel: Toe maar, het is heus niet giftig. Integendeel, eten en drinken verkwikt en men gaat er weer helder van denken...

Oude vrouw: Ik zal je afleiden van je verdriet door je een verhaal te vertellen, dat zal je op andere gedachten brengen...

Ezel (*gaat staan, enigszins plechtig, de zaal in pratend*): Het vertellen van verhalen is aan de mens voorbehouden. Er zijn vele verhalen, maar dit verhaal gaat over de mens zelf. De mens, altijd op zoek,

ook naar zichzelf. Gebruikt hij daarbij zijn verstand of laat hij zich maar voortdurend van alles influisteren als zijnde de enige en eeuwige waarheid? Luister!! (*totaal donker*)

EINDE SCENE 1

SCENE 2

Overleg in het paleis van Venus. De mensen aanbaden haar tot nu toe, maar nu komt de klad er in. Er schijnt een mensenkind te zijn, dat haar rol overneemt. Helder licht, langzaam, op rechts. Paleis van Venus. (*spelers zijn in het donker opgekomen van rechts, zitten al op hun plaats*) Als het licht volledig is, staat Venus op tussen haar gevolg. Gevolg ligt wat gedrapeerd, kussens, enz. beetje verveeld.

Decor: Prachtig paleis, veel wit en goud. Lange intro is bedoeld voor de toeschouwers. Om zich te vergapen.

MUZIEK 2. WRAAK, WROK EN SCHOONHEID

Ik, de godin van de liefde
werd aanbeden in stad en land
de allerschoonste schoof ik zo aan de kant
ik mag er toch al eeuwen wezen

Refrein (*koor van godinnen*):

Liefde en schoonheid is haar taak
maar dat is nu niet meer van belang
vandaar nu deze zang
oh nee, Venus zint op wraak

Ik ben toch veel schoner dan zij
ik ben per slot een godin
alles aan haar is te min, min, min
dat kan een ieder toch zien

Refrein (*koor van godinnen*):

Misschien is het wel slecht
maar ik voel alleen nog maar haat
hou nu maar op met dat gepraat, praat, praat
ik zorg dat ze verdwijnen gaat

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto